

G A Z E T A L W O W S K A.

Wychodzi w wtorek, świątek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, plasma ku użytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 ar. 48 kr., na pocztamtach lwowskim 5 ar. 12 kr., na wszelkich innych pocztamtach 5 ar. 36 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi 4 razy tyle co kwartałna.

Dodatki do Gazety Lwowskiej obejmują doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku plac się od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery plac się wedle tego ile na wysysajny druk obrachowane miejsca są. Redakcja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Czwartek

N^{ro} 52.

4. maja 1843.

Przegląd artykułów.

Wiadomości zagraniczne: Portugalia. Hiszpania. Anglija: Uczta wielkanocna w Mansionhouse pomieszkaniu lorda majora. — Zgromadzenie repealistów w Dublinie. — Rozkaz tajnej rady dotyczący okrętów rossyjskich. Francuja: Zaślubienie Królowej Klementyny z księciem Augustem Sasko-koburgskogotajskim. — Wniosek do ustawy dotyczący reformy więzień. — Korespondencyja Napoleona z nadkomendantem jego artylerji. Prusy. Hajty. Królestwo Polskie: Oczyszczenie brzegów rzek splawnych. **Wiadomości handlowe i przemysłowe:** Z Zaleszczyk. — Ze Stryja. — Z Rzeszowa. — Z Białej. — Z Gdańska.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Portugalia.

Wiadomość otrzymana z Gibraltaru, sprawiła w całej Lizbonie wielkie wrażenie. Okręt *Cesar* najęty od rządu dla zawiezienia do Angoli więźniów galerowych i t. p. rozwinął dnia 23. grudnia żagle i popłynął na miejsce swego przeznaczenia. Jeden z wojennych brygów angielskich o dziesięciu działach, który go spotkał, spostrzegł, że mu dawano znak i pospieszył w pomoc. Pomieniony okręt miał na swym pokładzie 300 więźniów, między tymi wiele kobiet, i zwyczajnych podróżnych. Więźniowie zbuntowawszy się, pozabijali wszystkich ludzi osady okrętowej a nawet i podróżnych, wyjąwszy tylko jednego sternika który okrętem miał kierować. Otóż ten dał znak Anglikom, którzy potem złoczyńców pokonali.

Hiszpanija.

Najnowsze wiadomości z Madrytu pod dniem 12. kwietnia zawierają ten domysł, że

pp. Sancho i Chacon otrzymali od Rejenta zlecenie złożenia nowego gabinetu. Zdaje się, iż Espartero przed zgromadzeniem się kongresu, zamyślał pana Gonzalesa mianować prezydentem rady; ale że większość parlamentarska oświadczyła się przeciw Ayacucho, więc z pośród tej większości chce wybrać ministrów. Pan Olozaga chce podobno aż po pełnoletności Królowej wstąpić do gabinetu. — Dziennik *Espectador* jest tego zdania, że odrzucenie wyborów w Badajoz nic niepomůže; i drugi wybór wyszle tychże samych deputowanych.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Z Londynu d. 48. kwietnia. Lord major dał wczoraj w Mansionhouse, urzędowem swem pomieszkaniu, zwyczajną wielkanocną ucztę, na której także francuzki i turecki ambasador się znajdował. Na wniesiony przez festynodawcę toast za zdrowie obudwóch dyplomatów, odpowiedział francuzki ambasador hrabia Saint-Aulaire w języku francuzkim: »Milordowie i Mości Panowie! dziękując za przyjacielskie przyjęcie, którego od Was doznaję, nie ośmielam się przemówić do Was pięknym waszym językiem; gdyż obawiam się, abym go nie zszpecił moją barbarzyńską wymową. Za lat kilka będzie inaczej; po obu stronach kanału będą mówić z jednaką łatwością po angielsku i po francuzku. Jakoż w samej rzeczy z każdym dniem zawiązują się coraz częstsze i ściślejsze stosunki między obudwoma krajami, a tém powinniśmy się cieszyć Mości Panowie, bo im dokładniej Francuzi i Anglicy na wzajem się poznają, tém bardziej obadwa te narody kochać się zaczną. Za dni kilka utworzona będzie we Francyi kolej żelazna z Paryża do Rouen, a przez Havre i Southampton będzie można w 24 godzin dostać się z Paryża do Londynu. Co więkksza; za lat kilka za usilnością towarzystwa zawiązanego z Francuzów i Anglików można

będzie przez K a l e t odbyć w piętnastu godzinach przestrzeń z P a r y ż a do L o n d y n u. W taki sposób obywatel paryzki po załatwieniu swoich spraw w domu, będzie mógł w Londynie w czasie między wchodem i zachodem słońca, usiąść do stołu swego gospodarza i przyjaciela. W taki sposób, Mości Państwo, będziemy skojarzeni wszelkimi związkami obywatelskiego życia; będziemy podzielać też same przyjemności, z bogacać się temiż samemi przedsiębiorstwami, a synowie wasi będą z naszymi córkami się żenili. P a r y ż i L o n d y n są dwa najpiękniejsze miasta w świecie; oby te dwa przepyszne miasta żyły z sobą na przyszłość w nieprzerwaną zgodzie — w zgodzie, która będzie republiką wzajemnej ich pomyślności i pokoju świata.“

Na najnowszym zgromadzeniu repealistów w Dublinie, powtórzył Daniel O'Connell to świadczenie, że Irlandya nie od Anglii spodziewać się może, nawet lord John Russell jest najzaciętszym nieprzyjacielem Irlandyi, i że potąd dobrze nie będzie, pokąd znowu osobny irlandzki parlament nie powstanie, pokąd Irlandya nie do zagranicą mieszkających angielskich arystokratów, ale do Irlandczyków należeć będzie; wtedy dopiero okaże się niepotrzebnym wynoszenie się z kraju. Bardziej niż kiedy stara się teraz O'Connell dla Irlandyi zjednać w Ameryce sprzymierzeńców przeciw Anglii. Słychać, że wierny jego adżutant Tomasz Steele objężdża w tym zamiarze z najstarszym synem O'Connella całą Północną Amerykę od jednego końca aż do drugiego.

Gazeta dworu ogłosiła niedawno rozkaz tajnej rady, podług którego wszystkie rossyjskie okręty, które przybędą do Anglii z portów nad ujściem Wisły, Niemna tudzież innych rzek, których górna spławna część leży w kraju rossyjskim, mają być uważane, jak gdyby z portów rossyjskich przybyły; podobnie wolno będzie okrętom rossyjskim zawijać do takichże portów angielskich. Przywileje te rozciągnięte także na Finlandyję, mają tak długo służyć okrętom rossyjskim, dopokąd angielskie okręty we wszystkich pomienionych portach zarówno jak rossyjskie poważane będą. Niniejszy rozkaz tajnej rady wydano w skutek najnowszego z Rossyją zawartego traktatu.

— dnia 18. kwietnia. Pomiedzy dzierzawcami wzmaga się coraz bardziej rozjątrzenie umysłu; nie ma teraz aby jednej z miasteczek targowych gazety, w którejby nie było

korespondencyi listowej, która chociaż niezawiera bezwarunkowego przyjęcia nowych idków o wolności handlu i tym podobnych, jednakże podaje w wątpliwość rzetelny sposób myślenia właścicieli dóbr, i domaga się koniecznie, aby ustawy zbożowe bez straty czasu uzasadniono na podstawie, którejby statecznie zaufać można. Coraz bardziej zaczynają rozprawiać nad ministeryjalnym planem, dotyczącym wolnego sprawadzania mąki kanadyjskiej; i każdy przyznaje w duchu, że stateczne cło, a nawet daleko mniejsze niż to, które whigowie proponują, jest obejściem terazniejszej ustawy zbożowej.

Towarzystwo przeciw ustawom zbożowym odbyło 10. kwietnia wielkie zgromadzenie, piąte w tym roku, w teatrze Drury-Lane. Na tém zgromadzeniu uchwalono między innymi adres do ludu angielskiego, w którym tenże ma być wezwany, zarzucać na nowo parlament petycjami w masie i nalegać na uchylenie ustaw zbożowych. Ostatnie zgromadzenie tegoż towarzystwa ma się odbyć w témże samém miejscu dnia 26go b. m.

Ostatnie wiadomości z Stanów Zjednoczonych są wielkiej wagi. Ma się bowiem tamże odbyć konwent z wschodnich, t. j. w okręgu i nad brzegami rzeki Mississipi położonych państw, dla naradzenia się nad osobnemi ich sprawami bez wezwania do tegoż dawniejszych państw atlantyckich. Sprawy, które tamże mają być wzięte pod obrady, dotyczą się częścią niewolnictwa, częścią spraw finansowych, urzędów handlu, taryf i t. p. Szczególniej mają pracować nad tēm, aby wszystkie państwa i okręgi otrzymały także same prawa, jakie mają dawniejsze państwa w Stanach Zjednoczonych. Zastanawiający się nad sprawami politycy już dawno zwracali na to uwagę, jak bardzo interesa tamtejszych mieszkańców różnią się od interesów handlowiejszych i fabrykami zajmujących się mieszkańców państw zachodnich, i jakby się taż różnica rychlej lub później praktycznie okazała. To zdaje się być początkiem do tego, i zmierza do ostatecznego rozdzielenia rzeczy-pospolitej w pomienionym kierunku. Małe nieporozumienie, które zaszło między naszymi władzami w Nowym Brunswiku a władzami państwa Mainy, spodziewamy się, że podobnie jak każde inne zagadzone zostanie. Ważniejszą zaś rzeczą jest to, że przeszło tysiąc republikanów połączyło się z swemi familijami w celu przeniesienia się do będącego w sporze okręgu Oregon, dla osiedlenia i oddania się tamże pod opiekę Stanów Zjednoczonych. Rzecz jasna, że przesiedlenie to

byłoby dogodnym w kongresie dla tych, którzy nalegają na wojskowe zajęcie w posiadłość pomienionego okręgu, i częścią ułatwiłoby, a częścią uniewinniło to postępowanie. Jednakże rzecz niezawodna, że ci awanturnicy będą mieli trudniejszą przeprawę w swęj podróży, niżli się spodziewają.

Francyja.

Z Paryża dnia 20. kwietnia. Na mające się odbyć dziś w Saint Cloud zaślubienie Królownej Klementyny, nie zaproszono żadnego członka obudwóch izb. Tylko ściślejsze towarzystwo dworu znajdować się będzie na tój uroczystości, które podług życzenia całej królewskiej familii tak cicho się odbędzie jak tylko można. Pan Pasquier, jako wielki kanclerz Francyi wykona akt cywilny, a Arcybiskup Paryża, kościelny akt zaślubienia.

— dnia 21go kwietnia. *Moniteur* z dnia dzisiejszego zawiera następujące doniesienie o odbytem poprzedniego wieczora w pałacu Saint-Cloud zaślubieniu Królownej Klementyny z księciem Augustem, Sasko-koburgskogotajskim: »O godzinie dziewiętej udał się Król, Królowa i królewska rodzina do galeryi Apolina, którą już wprzód na ten uroczysty akt cywilnego małżeństwa przyrządzono. Król prowadził pod rękę Królowę Klementynę a księżę August Królowę. — Za nimi postępowali Król Belgów i owdowiała Królowa hiszpańska, Ferdynand księżę Sasko-koburgski i Królowa Belgów, księżę i księżna Nemours, księżę Montpensier i księżniczka Adelaide; Alexander księżę Wirtemberski i dziedziczna księżniczka Sasko-koburgska, dziedziczny księżę, Leopold, księżę Sasko-koburgski. — Ich Królewiczowskie Moście Księżęta Joinville i Aumale zostający w służbie królewskiej, nie byli obecni. — Świadcami byli: Ze strony księcia Augusta: baron Rönne-ritz, pełnomocny minister Króla saskiego i margrabia Rumigny, królewski ambasador przy dworze Króla Belgów; ze strony Królowej Klementyny: baron Seguiet, piérwszy wice-prezydent izby parów; pan Sauret, prezydent izby deputowanych marszałek hrabia Gérard, i marszałek hrabia Sebastiani. — Między osobami, które się znajdowały na tym akcie, byli także ministrowie sekretarza Stanu. — Po uszykowaniu się familii królewskiej i świadków około krągłego stołu, baron Pasquier, kanclerz Francyi, który pełnił powinności urzędnika stanu cy-

wilnego, odczytał w obec księcia Decazes, wielkiego referendarza, i pana Couchy, archiwaryjusza izby parów, dokument zameżcia, a otrzymawszy od księcia Augusta i królowej Klementyny żądane artykułem 75. cywilnego kodexu oświadczenie, ogłosił, że księżę i królewna małżeńskim stanem są skojarzeni. — Potém przystąpiono do podpisu dokumentu. Pomieniony dokument podpisali najpiérw dostojni nowożeńcy, Ich Królewskie Moście, księżęta, księżniczki i świadkowie, następnie marszałek, prezydent rady ministrów, zachowawca pieczęci i minister spraw zagranicznych, nakoniec kanclerz i wielki referendarz. — Zaraz po podpisaniu aktu cywilnego udali się Ich Król, Moście, królewska familija i całe zgromadzenie do kaplicy, gdzie Biskup wersajlski kościelny akt zaślubienia wykonał.

Podług ogłoszonego przez prefekta Sekwany hrabiego Rambuteau programu, municypalność paryzka uda się dnia 1. maja, jako w rocznicę imienia Króla, w południe na gratulacyję do Tuileryjów. W dwunastu obwodach stolicy będzie rozdawane pomiędzy ubogich wsparcie. Od drugiej godziny po południu aż do nocy będą na polach elizejskich i przy rogatce *du Trone* wykonywane wojskowe pantomimy, tańce, sztuczne ognie tudzież inne rozrywki. Za nadejściem nocy będą oświetlone wielki czworoboczny plac i aleja na polach elizejskich, następnie plac przy rogatce *du Trone*, ogród Tuileryjów i wszystkie publiczne gmachy Paryża.

— dnia 19. kwietnia. Komisya zajmująca się rozpoznaniem sprawy o kulturze, skończyła nareszcie swe sprawozdanie. P. Remilly odczytał je na dzisiejszém posiedzeniu komisyi jako swą pracę, a w przyszłą sobotę (dnia 22.) przedłoży izbie. Dyskusyja nad tém nie rozpocznie się przed 2. maja, gdyż pomienione sprawozdanie mające znaczną objętość, wypadnie najpiérw wydrukować i pomiędzy deputowanych porozdawać, co przed przyszłym wtorkiem nastąpi. Dotyczące głosowanie odbędzie się zapewne między 12. i 14. maja.

Minister spraw wewnętrznych przedłożył wczoraj izbie deputowanych ważny wniosek do ustawy, którym istotne odmiany w systemie więzzeń francuzkich zaprowadzić zamysła. Między zaproponowanemi nowościami stoi na czczie zniesienie galer czyli tak zwanych *Bagno*. W miejsce tych mają być zaprowadzone więzienia do robót przymuszonych (*maisons des travaux forcés*), w których więźniowie najcięższemi robotami zatrudnieni być mają. Od-

osobnienie będzie podstawą systemu, który do pomienionych więzień zastosować mają; ale takie odosobnienie, które między dotychczas zachowywanymi systemami środek trzyma. Więźniowie mają wprawdzie dzień i noc jedni od drugich być rozłączeni, mają samotnie pracować, jednakże nie mają podlegać całkowitemu odosobnieniu, które najczęściej bardzo złe skutki na władze umysłowe wywiera; zamysłają ich tymczasem tylko prawnymi i moralnymi osobami otaczać. Będą ich odwiedzać lekarze, kapłani, członkowie komisji nadzorczej i t. d., aby im na nauce i dobrej poradzie nie zbywało; ale z kolegami swymi, to jest z spółwięźniami nie będą się nigdy schodzić, i tym sposobem będą uchyleni od wpływu, który w społecznym życiu na galerych tak zgubnym się staje. Aż gdy więźniowie 12 lat w tym systemie wytrwają, albo gdy już dójdą do siedmdziesiątego roku swego życia, wtedy nastanie dla nich nowa ulga. Wtedy będą za dnia spółnie, ale w milczeniu pracowali, w nocy ciągle będą rozdzieleni. Pomieniony wniosek do ustawy zajmuje się nie tylko losem więźniów, ale nawet losem osób obżalowanych, równie jak i w ogóle całym systemem więzień we Francyi.

Moniteur de l'Armée ogłosił nieznaną dotychczas korespondencyję Napoleona z nadkomendantem jego artylerji, jenerałem hrabią La Riboissière, z ostatniej części wyprawy roku 1809 i podczas wyprawy roku 1812. Tych sześćdziesiąt i kilka listów, o których prawdziwości nie zachodzi żadna wątpliwość, i które syn hrabiego, par Francyi, podał do wiadomości publicznej, ma być wielkiej wagi, szczególnie dla wojskowych téj broni.

W wielu dziennikach utrzymywano z pewnością, że Odilon Barrot niezastraszony bynajmniej poniesioną klęską, przedłoży izbie propozycyję, aby na przyszłość dla deputowanych za stratę czasu niejaki wynagrodzenie zezwolono; gdyby przytém zniżono jeszcze *census* wyborowy, tedy dla osób nieposiadających żadnego majątku, utworzonoby widoki wstąpienia do ciała prawodawczego. Nad tym domniemanym zamysłem naczelnika lewej strony, pojawiły się już długie rozprawy za i przeciw, aż oto dziennik *Siecle* ogłosił dnia 16. kwietnia następującą notę: »Dziennik *La Presse* rozwodzi się w trzech kolumnach nad nową propozycyją, którą p. Odilon Barrot zamysła przedłożyć izbie pod rozpoznanie. Jakiekolwiek bądź pan Odilon Barrot i jego przyjaciele mają zdanie o tym przedmiocie, który zatrudnia pismo. ministryjalne, — to

tylko jest niezawodna, że oni bynajmniej nie mieli tego zamiaru, który im przypisują. Przeto nie widzimy żadnej potrzeby wdawać się w dyskusyję, która się na mylném podsunięciu, lub na próżnej pogłosce opiera.«

Moniteur parisien potwierdza już dawno doniesioną wiadomość, że p. Piscatory w miejsce pana Lagrenée mianowany jest francuzkim ministrem-rezydentem w Grecyi.

P. Guizot wracając wczoraj z St. Cloud, znajdował się w niebezpieczeństwie życia, gdyż się spłoszył u jego powozu konie, i aż po niejakiem czasie za usilnością spieszących na pomoc, przytrzymane zostały. A tak minister ten nie poniósł żadnego szwanku, tylko się strachu nabawił.

Nadwyzyczajną pocztą z Indyjów nadeszły wiadomości z Kalkuty pod dniem 3. marca. Tą samą pocztą przybył major Frazer, który od Króla Lahory wiezie dla Królowej Wiktoryi kosztowne podarunki, w wartości 12000 funt. szterlingów. Wiadomości polityczne nie zawierają nic ważnego, wyjawszy tę jedną wiadomość, że Akbar Chan ruszył znowu w pochód i na Szejków nad rzeką Indus uderzyć zamysłał. W takim razie musieliby Anglicy swoim sprzymierzeńcom dać pomoc. Z Chin nie ma nic nowego.

Podług listów otrzymanych z Algieru, włość Saint-Ferdinand, założona przez pułkownika Marengo, wniosła się jakby róższką czarodziejską. Kosztem mniejszym niż 42,000 franków pobudował p. Marengo dwie trzecich części téj pięknej włości, której zbiory z pół przynoszą dla kraju prawie 20,000 franków. P. Marengo zaproponował, że miljonem franków i dwoma tysiącami osób skazanych na galery, pod opieką p. Bugeaud, w jednym roku 10 włości założy.

Do ministra marynarki nadesłano list od gubernatora wyspy Guadeloupy, datowany z Point-a-Pitre pod dniem 28. lutego. Z powodu w téj porze roku na Antylach zwyczajnych upałów zdarzyło się kilka przypadków żółtej febry, które wszakże nie miały epidemicznego charakteru; ostatnie trzęsienie ziemi miało ten skutek, iż jeszcze bardziej przysypało rumowiskiem, niewydobyte ciała, przezco zniknęła wszelka obawa zaraźliwych wyziewów. Zresztą kontradmirał Gourbeyre donosi, że ciągle zajmowano się uprzątnieniem gruzów z ulic i wznoszeniem czartaków dla umieszczenia w nich żołnierzy i chorych. Włóścianie nabrali znowu odwagi i zaczęli okazywać największą czynność.

Prusy.

Z Kolonii dnia 24. kwietnia. Właśnie co nadeszła tu wiadomość z Londynu, że dnia 21. kwietnia o godzinie kwadrans na pierwszą po południu zeszedł tamże książę Sussex za świata.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy dnia 14. kwietnia. Rada administracyjna postanowiła, iż brzegi przy rzekach spławnych, w takiej przestrzeni, w jakiej są dla spławu zdadne, mają być w szerokości $7\frac{1}{2}$ sążni czyli 45 stóp po każdej stronie (gdzie oba brzegi rzeki znajdują się w Królestwie), z zawad oczyszczone i pozostawione wolne na drogi do holowania, jako to: 1) przy Wiśle od granicy okręgu wolnego miasta Krakowa do granicy pruskiej; 2) przy Narwi, od wejścia w granicę Królestwa do jej ujścia w Wisłę; 3) przy Bugu od granicy austriackiej do ujścia w Narew; 4) przy Niemnie wzdłuż granicy Królestwa; 5) przy Pilicy od Koniczyna do ujścia w Wisłę; 6) przy Wieprzu od Krasnegostawu do ujścia w Wisłę; 7) przy Sanie wzdłuż granicy Królestwa; 8) przy Warcie od Działoszyna do granicy pruskiej; 9) przy Nidzie od Sobkowa do ujścia w Wisłę; 10) przy Biebrzy od wsi Dębowa do ujścia w Narew. — Oczyszczenie w szerokości powyżej wskazanej brzegów wymienionych rzek spławnych, z drzew, kamieni większych i innych przedmiotów, utrudniających holowanie statków, lub zagrażających w razie wypadnięcia w koryto rzeki, zawaleniem tegoż, dopełnianiem być ma, tak obecnie jako i na przeszłość, gdy tego zajdzie potrzeba, przez respective właścicieli gruntów. Do oczyszczenia brzegów każdej rzeki spławnej, wyznaczone być mają przez Zarząd komunikacji lądowych i wodnych terminy, z zachowaniem względu, aby właściciele gruntów byli w możności bez przeciążenia, czynność taką w czasie im wskazanym skutecznie. W razie naglejszej potrzeby oczyszczenia brzegów, może być właścicielom gruntów, przy skróconym terminie, udzielona pomoc w robociznie z gmin przyległych. Podobna pomoc w robociznie dodaną być może także tym właścicielom, których grunta małą powierzchnią zajmując, rozciągają się w znacznej długości nad brzegami rzeki spławnej, i wymagają, z powodu nagromadzonych kamieni lub innych zawalów, większego nakładu na oczyszczenie dróg do holowania.

(Koresp. handl. i przem.)

Hajty.

Powstanie na wyspie Hajty uczyniło znaczne postępy, ośm pułków odpadło od Boyera, który w najgorszym przypadku zamyslił udać się okrętem do Francji, gdzie już od dawna znaczne summy umieścił. Na czele powstania stoi niejaki Herard. Odezwy jego do czarnego wzdzielnego ludu i wojska wyspy Hajty, co do przesady i nadętości idą w zawody z podobnemiż arcydziełami z czasów rewolucji francuzkiej. Są one przepelnione przyrodzonymi prawami ludu, patryjotyzmem, nienawiścią tyranów, świetną przyszłością ludzkości i t. p. Z rozkazu Herarda otworzono dla zagranicznego handlu porty w Acquin, Anse d'Hanau i Miragoinie. — Cała zbrojna siła powstańców złożona jest z 15,000 ludzi, podczas gdy prezydent Boyer nie ma tylko 4000 wojska. Taką siłą gdyby w dobrej karności była utrzymywana, możnaby wprowadzić wiele dokazać, zwłaszcza gdyby się publiczna opinija w stolicy stanowczo za rządem oświadczyła. Atoli wszystkie doniesienia podróżnych, którzy w ostatnim czasie zwidzali wyspę Hajty, zgadzają się w tém, że konnica tamtejsza powiększej części nie ma obuwia, a piechota przebrana jest w lichą odzież, której nazwę munduru nadano, z czego wnosić można, że całe wojsko tamtejsze nie bardzo jest ożywione duchem marsowym. Podobnież i na opinię publiczną w stolicy Port-au-Prince nie bardzo się spuszczać można, gdyż wiadomo, że powstańcy mają w niej wielu stronników, którzy przy zdarzonej sposobności mogą na korzyść ich dywersyją uczynić, obojętni zaś nie obawiają się wkroczenia tak zwanych »Patryjotów«, którzy postępowaniem swém okazali, że cudzą własność szanują. Jedyne ratunkiem dla prezydenta Boyer byłoby to, gdyby się przychylił do żądania powstańców, inaczej upadek jego jest niezawodny.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencji prywatnej.)

Z Zaleszczyk, dnia 26. kwietnia. Ponieważ woda na Dniestrze cokolwiek się podniosła, wzięto się od połowej tego miesiąca do przygotowań do spławu. Itak, dotąd ruszyło z tą 9 próżnych galarów do Kołodrubki dla hr. Ostroroga, zaś 4 galary tu w Zaleszczykach dla żyda z flossyi zbudowane, są już w pogotowiu. Te 13 galarów wezmą do Odessy 5600 korcy pszenicy i 200 korcy siemienia konopnego.

Tutejszy kupiec **Lazar** ma także wyruszyć z 5000 korcy pszenicy na pięciu galarach do Odessy. Również pan **Mysłowski** z Horopca ma wysłać na 20 galarach 10,000 korcy pszenicy do Odessy. Codzień spodziewamy się tutaj wiele galarów i tratów. Co się tyczy innych partyj pszenicy, hreczki i owsa dla Odessy przeznaczonych, o tych doniosłem już w Gazecie nrze. 31 z r. b. — Pszenicę zakupują tu dotąd na splaw, i w skutek tego cena korca podniosła się z 4 zr. na 4 zr. 30 kr. w. w. — Według wiadomości z Odessy powziętych, czwartwert ($1\frac{3}{4}$ korca tutejszej miary) pszenicy kosztuje teraz w tym porcie 18 zr. w. w., że zaś naszym przedsiębiorcom nie wyjdzie z wszelkimi kosztami dostawy do Odessy wyżej jak na 14 do 15 zr. w. w., zdaje się więc, iż powinniśmy dobrze na tém wyjść.

Ze Struja, dnia 30. kwietnia. Handel zbożem w naszej okolicy podobnie jak i w innych cyrkulach jest w ciągłym uspieniu, najmniejszego nie widać w nim znaku życia; zapasy zboża i wódki czekają na kupców, lecz ci nie spieszą się z kupnem, a właściciele patrzą na swoje produkty nito na sieroty opuszczone. — Oziminy, szczególnie pszenice wyglądają bardzo dobrze, tylko żyta zaostrzyły nieco mroźne wiatry; zasiewy wiosniane porobiono wcześniej i jak najlepij, bo pogoda dozwalała należycie pochodzić około roli; wszystko to upoważniałoby do najpiękniejszych nadziei, gdyby tylko dla naszych produktów zajaśniała z kąd bądź szczęśna gwiazda. Ceny nominalne (albowiem o realnych w handlu hurtowym nie można nic powiedzieć) są u nas takie: korzec pszenicy stosownie do jakości 4 do 5 zr., żyta 2 zr. 30 kr., jęczmienia 3 zr., hreczki 3 zr., owsa 2 zr., grochu 3 zr. w. w. Okowitej 30-stopniowej garniec po 16 kr., szumówki 10 do 11 kr. m. k. i to tylko w małych partyjach na konsumcyję miejscową. Jedyne gależ terazniejszego handlu stanowią woły, za którymi spekulanci ciągle się po stajniach kręcą i nie najgorzej płacą. Gorzelnie po największej części już pozamykane.

Z Rzeszowa, dnia 1. maja. Na nasz jarmark na konie, który się zaczął dnia 23. kwietnia i trwał przez dni kilka, przyprowadzono do 700 koni; z tych było postawionych po tutejszych stajniach przeszło 150 koni słachetniejszego zawodu, należących do kilkunastu wła-

ścicieli, a resztę sprzedawano na targu. Najwięcej odznaczały się konie krwi arabskiej pana **Kajetana Skrzyńskiego**, hr. **Działyńskiego**, i p. **Erazma Skrzyńskiego** (w cenie od 500 do 1500 zr. m. k. za jednego). Nie możemy też nie wspomnieć koni pięknej rasy krajowej pana **Straszowskiego**. Kupujących zjechało się najwięcej ze Lwowa; byli też kupcy z Węgier, i dwóch z Pruss. Pokup nie szedł żwawo, mimo tego chwalono sobie ten jarmark więcej niż przeszłoroczny. Przy tej sposobności mieliśmy tu także bydło i nierogaciznę na sprzedaż.

Z Białej, dnia 29. kwietnia. Handel okowitą zwolniał u nas znacznie w tym miesiącu, i wywóz jej przez tutejszą granicę nie wyrówna wywozowi w marcu, który doszedł 21,639 wiader. Mimo tego mamy tu ciągle dowozy i jakie takie jeszcze zapasy. Na cenę wyższą niż 7 zr. 30 kr. m. k. za wiadro okowitej nie masz kupca, i dla tego nie jeden woli tu złożyć swój wyrób i jeszcze poczekać.

Na nasienie koniczyzny, prócz potrzeb krajowych, nie masz żadnego obdytu. Toż samo powiedzieć możemy i o zbożu, a chociaż zasiewy ozime w wielu miejscach bardzo lichy wyglądają, zboże przecie nie podnosi się w cenie: korzec najpiękniejszej pszenicy płaci teraz 4 zr. 30 kr., a żyta 2 zr. 30 kr. mon konw. Najwięcej jeszcze dopytują się o wykę, i dają za korzec po 4 zr. do 4 zr. 30 kr. m. k.; teraz nie ma jej u nas, a mogłaby mieć obdyt do Morawii, gdyż w tej prowincyi koniczyzna w przeszłym roku chybiła.

Do zakładów fabrycznych naszego miasta przybędzie w tym roku piękna i wielka fabryka sukna, którą właśnie zakładają. Fabryka ta mieć będzie maszynę parową o sile 32 koni, a przedsiębiorcami jej są Niderlandczycy. Mówią tu także i o drugiej jeszcze większej fabryce sukna, której zakładanie ma się dopiero w przyszłym roku rozpocząć.

Z Gdańska, dnia 22. kwietnia. W handlu u nas mało się co zmieniło; kupcy opatrują wprawdzie pszenicę, ale nie okazują ochoty wdawania się w znaczniejsze kupno. Zawsze jednak w porównaniu z kilkunastą poprzedzającymi tygodniami, możemy powiedzieć, że pokup jest teraz cokolwiek większy, chociaż ceny nie poprawiają się. Ostatnimi dniami płacono tu: za łaszt pięknej pszenicy 134 $\frac{1}{2}$ zł. od 310 do 330 zł. pr., żyta 120 do 121 $\frac{1}{2}$ zł. od 212 do 220 zł. pr. (Preuss. Handl. Ztg.)